

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΛΑΙΚΗΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

Οι κινητοποιήσεις των αγροτών πρέπει να μας κάνουν να σκεφτούμε σοβαρά για τη λειτουργία της λαϊκής διαμαρτυρίας στη δημόσια ζωή του τόπου. Πρέπει πρώτα πρώτα να παραδεχτούμε ότι η διαμαρτυρία είναι σύμφωνη με την ιστορική εξέλιξη της κοινωνίας. Η εξέλιξη λύνει ορισμένα προβλήματα αλλά δημιουργεί καινούργια. Η διαδικασία της εμφάνισης, της προσπάθειας για επίλυση των προβλημάτων, της αντιμετώπισης νέων είναι αυτό που ονομάζουμε 'πρόοδος'. Θα ήταν επικίνδυνη ουτοπία αν πιστεύαμε ότι η πρόοδος μπορεί να λύσει οριστικά όλα τα προβλήματα, να εξαλείψει όλες τις αιτίες της κοινωνικής διαμαρτυρίας. Θα κινδυνεύαμε να καταλήξουμε στις θέσεις εκείνων που απαγόρευσαν κάποτε τις απεργίες επειδή στο σοσιαλισμό δεν υπάρχουν αφεντικά, άρα ο εργάτης δεν μπορεί να απεργήσει εναντίον του εαυτού του.

Τέτοιου είδους 'λύση' για την κοινωνική διαμαρτυρία δε μας χρειάζεται. Θα ήταν αντίθετη προς το δημοκρατικό αλλά και ρεαλιστικό χαρακτήρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Θα ήταν αντίθετη προς την πίστη μας ότι οι πολίτες πρέπει να παρεμβαίνουν στο χειρισμό των προβλημάτων τους. Να παίρνουν οι ίδιοι πρωτοβουλίες στη λειτουργία της πολιτείας. Η διαμαρτυρία είναι και αυτή μια μορφή πρωτοβουλίας. Είναι μια μορφή παρουσίας του ενεργού πολίτη στη δημόσια ζωή. Εμείς θέλουμε τον πολίτη να είναι παρών και δραστήριος. Δε θέλουμε την πολιτική χωρίς πολίτες.

Αν, όμως, η διαμαρτυρία, ατομική και ομαδική, είναι μια μορφή λαϊκής πρωτοβουλίας ασφαλώς δεν μπορεί να είναι ούτε αποκλειστική ούτε τελική. Αποκλειστική δε μπορεί να είναι γιατί στη δημοκρατία υπάρχουν πολλά άλλα μέσα επικοινωνίας, συνεννόησης, και των πολιτών με το κράτος και των κοινωνικών ομάδων μεταξύ τους. Τελική δεν μπορεί να είναι γιατί οι λύσεις δεν προκύπτουν από τη διαμαρτυρία - που μόνον να επισημάνει τα προβλήματα μπορεί - οι λύσεις προκύπτουν από τη συνεννόηση και τη συνεργασία. Οι λύσεις προκύπτουν από τη στιγμή που η πρωτοβουλία φεύγει από το στάδιο της απλής διαμαρτυρίας και ανεβαίνει στο επίπεδο της δημιουργικής κοινωνικής δραστηριότητας.

Στην περίπτωση των αγροτικών κινητοποιήσεων οι λύσεις, για τους λόγους που όλοι γνωρίζουν, δεν είναι δυνατόν να βρεθούν στο επίπεδο των παροχών από τον προϋπολογισμό. Η ομαδική πρωτοβουλία των αγροτών είναι καιρός να πάρει άλλες μορφές. Να ξεφύγει από τη στείρωση και το αδιέξοδο των καταλήψεων. Να στραφεί στην αξιοποίηση του τεράστιου δυναμικού της συνεταιριστικής οργάνωσης που μένει αναξιοποίητο ακριβώς επειδή η πρωτοβουλία του αγροτικού κόσμου δεν έχει αγκαλιάσει τη συνεταιριστική δραστηριότητα. Πριν ο αγρότης ρωτήσει, στο καφενείο του χωριού ή στο δημόσιο δρόμο: τι θα κάνει το κράτος για μένα; - είναι καιρός να ρωτήσει: τι θα κάνουμε εμείς για τον εαυτό μας;. Από το «εγώ» στο «εμείς» οδηγεί ο δρόμος της συνεταιριστικής πρωτοβουλίας. Για να αποκτήσουμε στη συνέχεια την ικανότητα και σαν σύνολο να ρωτάμε, όχι τι θα κάνει η πατρίδα μου για μένα αλλά τι μπορώ να κάνω εγώ για την πατρίδα μου. Και η πατρίδα, το ζαίρουν όλοι, έχει φτάσει σήμερα σε κρίσιμο σημείο και περιμένει με αγωνία την απάντηση.